

2 424

Քրիստոնեական հնագույն քարեւորք

Միջօդքային եւ հաևկաղես ամերիկյան գործարար ցըանակներում իր անակնկալ որոշումներով շատ անզամ ճարդկանց զարմացնող, երբեմն նաև զայրացնող, լեցենող դարձած հայազգի մազմատ, բարերար, Հայաստանի ազգային հեռու Ջրի Ջրերոյանը 98 սարեկանում վախճանվել է Երկուօքարքի օրը Բեկերի Հիլզի իր տանը: Նրան համարում էին հաջողակ գործարար: Յեռատեսությամբ եւ գործարքներ կնելու ժիշտ դասի ընտելու ունակությամբ օժշված Ջրերոյանը ամենատարբեր ուլորենում աշխատելուց հետո ի Վեցող 1969ին մտավ շարժանկարի թիգնեսի աշխարհը եւ զմեց Metro Goldwyn Mayer ընկերությունը, որը հիմնադրվել էր 1920-ական թվականներին: Ըսլագորդ եւ «Awards» ամսագրի խմբագիր Թիմ Գրեյի, նրան համարում էին «Քարքարոս օսարականը», որը ոռութիզմեսը համարում էր Վերավաճառելու հնարավորություններ ստեղծող եկամուտի աղբյուր, եւ այնքան էլ չէր հետաքրվում ֆիլմարտադրության որակի կամ բանակի հարցերով:

Տասնմեկ տարի ամց, 1981-ին նա գնեց նաև «United Artists» կինոընկերությունը եւ 1986-ին 1,5 միլիարդ դրամով երկու ընկերություններն էլ վաճառեց CNN-ի հիմնադիր Թերի Թերներին: Ընդհամենը հինգ ամիս հետո նա այդ բոլորը հետ գնեց 470 միլիոն դրամով: Եվ այսպես շարունակ զնելվերավաճառքնով հսկայական գումարներ աշխատելուց հետո նա անցավ հյուրանոցային բիզնեսին: 1993-ին Լաս Վեգասում բացվեց 2000 սենյականոց MGM-Grand հյուրանոցը, իր թեմատիկ դուրսկով:

Հայ նրգավաճարի չորս զավակներից ամենափոփոքը՝ Ջըր Ջըրիոյանը ծնվել էր Ֆրեզնոյում (Կալիֆոռնիա): Չորս տարեկան էր, երբ հրա ծաղկում գործունեությունը սկսում է անկում աղբել: Ընտանիքը սնանկանում է եւ աղրում թափառական կյանով: «Fortune» ամսաթերթին սկզբ իր հազվադեմ հարցազրույցներից մեկում (1969թ.) Ջըրիոյանը խոստվանում է. «Երբ փոփոք էի, մենք առնվազն խան անգամ

ՅԱՎԱԿՅԱԿԱՆ

Խոր ցավով տեղեկացանի ամերիկահայ հայսմի գործարար, մեծ բարերար այստանի ազգային հերոս **ԶԵՐԲ ԶԵՐԲՆՈՐԴՅԱՆԻ** մահվան մասին:

Անգնահատելի է Ջրերյանի ավանդը մայր Հայերնին ցուցաբերած օգնույան, ղետական եւ մարդասիրական բազմաթիվ ծրագրերին աջակցության եւ արագործման հարցում։ Սովորական է Երևանու հետ եւ շրջափակման տարիներին բարեւարձ մեծապես օգնել է Հայաստանին ու Արցախին։ Ջրերյանի հիմնադրած «Լիճսի» հիմնադրամը 2001-ից ի վեր հսկայական միջոցներ եւ առաջարկել Հայաստանին՝ ժամանակահերթի վերակառուցման, մշակութային աստարությունների վերանորոգման, աղեքի գոտու բնակարանահինարարույան, Հայաստանում փոխ եւ նիշին ձեռներեցության զարգացման համար։

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի, Ռուսաստանի հայերի միության մնանաբը ին անունից խորին ցավակցություններ են հայսնում մեծ բարերարի արագաներին, մերձավորներին, ողջ հայ ժողովրդին:

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի Եռականացման հայերի միության նախագահ
ԱՐՄԵՆԻԱ

ՅԱԿՈԲ ՄԻՔԱՅԵԼԻ

«Տի, ո՞վ կայ այդտեղ...»

Սուրինյ վիճակը երթալով աւելի կ բարդանայ. բարդութեան հետ ժամացը աւելի կը դդուրի, իսկ այս ե կուտին զուգահեռ եղածը ընկալել, ըս բանելն ու վերլուծելը գրեթէ անհնար կ դաշնայ:

A collage of nine black and white photographs depicting scenes of medical treatment and care. The images include: 1) A person lying on a bed with a doctor standing over them. 2) A close-up of a person's face, possibly receiving medical attention. 3) Two men in a workshop or laboratory setting, one holding a large object. 4) A person lying on a stretcher or bed, with another person attending to them. 5) A person lying on a bed, with a person standing by their side. 6) A person lying on a bed, with a person standing by their side. 7) A person lying on a bed, with a person standing by their side. 8) A person lying on a bed, with a person standing by their side. 9) A person lying on a bed, with a person standing by their side.

Առողջերէն մէկը կը Ակատոի, հեռատեսիլի
իր կայանէն յսակ կերպով յայտարարեց, որ
ԻՍԻՒ-ի դեկավարը հրեայ գործակալ նըն է,

0- Մարզոց շատրվանը պետք է լինի բարձր համարակալության և առաջատար գործությունների համար...
-

Ըստոց շատուց գլուխը հորդ առողջ-
թիւն հաղորդել այս դարագային միանու-
թիւն չէ, այլ այդ յայտարութիւնը մեղսա-
կից-կազմակերպիչին կողմէ հաղորդուիլն
է: Ինքին անմեղ ձեւացնելու համար է այս
հնարամնութիւնը, թէ տակը ինչ-որ նորու-
թիւն մը կայ: Զենթարդե՞լ, որ բարը Անոնդը
սկսաւ վախճանալ, որ Անտած բարը իր գլխուն-
դիցի իյնայ:

Զարկվինը անսանձ կարօւէ, իր ետին
աւերակներ, գերեզմաններ, որբերու ու այրի-
ներու բանակներ ծգելով։ Ով դիմի կասեց-
նել այս խօլարշաւ գնացը։ ո՞ր բանակը, ո՞ր
դաշտավանը, ո՞ր ուժը։ Ու մարդիկ յուսահա-
սած ամէն ինչէ միակ փրկութեան աղքիւ-
րին։ Ասունու լու ոինեն։

Ապա Սարույանը դիմում է ըստ ՀՀ օրենքի՝ գործադրության վեց օրուն պահանջման մեջ առաջարկություն տալու համար:

ՀՈՍՈՒ ԼՐԱՀՈՍ

Կառավարական նոր մասնաւենիք դատավաճառի կազմի սեղմեմբերին

Երեւանի Վազգեն Սարգսյան փողոց 3 հասցեում կառուցվող կառավարական ժենային համալիրի կահավորման նորատակով կառավարությունը հաևկացրել է 985 մլն դրամ: Ինչ-դեռ հայսներգ բաղաբանության նախարար Նարեկ Սարգսյանը, կառավարական նոր համալիրը դատարան կլինի սեմտեմբերին, իսկ նախարարությունները կարող են այնտեղ տեղափոխվել հոկտեմբերի վերջից:

1,5 մլրդ դրամ Վարդենիս-Մարտակերտ մայրուղու շինարարությանը

Կառավարության երեկով որոշմամբ 1 մլրդ 540 մլն դրամ է հատկացվել Վարդենիս-Մարտակերտ մայրուղու Վարդենիսի հատվածի առաջին փուլի հիմնանորոգման իրականացման նյութակով:

Մեղրիի հրդեհից տուժած եւ երիտասարդ ընտանիքներին ընակարաններ կտրամադրվեն

Սեղրի բաղադրի Մ. Օհանջանյան 92/1 հասցեում գտնվող Սեղրի թթվական կենտրոնի ին-
ֆեկցիոն մասնաշենքը եւ դրա օգտագործման ու սպասարկման համար առանձնացված հո-
ղանասը կառավարության երեկով որոշմանք ամփառույց, սեփականության իրավունքով
նվիրաբերվել է հունիսի 13-ին Սեղրի Զորավար Անդրամիկի փողոցի թ.7 բնակելի շենում
բռնկած հրեթեից տուժած ընտանիքներին եւ բաղադրյալներին հաշվառված ու բնակա-
րանի կարիք ունեցող երիտասարդ ընտանիքներին՝ որպես բնակելի շենք վերակառուցելու
նյութակով:

Առաջանային Արագ Օգբիլիան ու Գաել Անտոնյանը կազմավեն զինծառայությունից

Ֆուլքրոյի ՀՀ հավաքական թիմի խաղացող ՈՒԽԱԼԱՆ Կորյանին կառավարությունն երեկ ա-զատց դարտադրի գինվորական ծառայությունից: Մեկ այլ որոշմանը դարտադրի գինվորական ծառայության զորակոչչից մինչեւ 2017թ. ամառային զորակոչչը տարկետում է ըստել ֆուլքրոյի ՀՀ համարական թիմի անդամներ Մրցա (Դամիետ) Օգիկիահն եւ Գաբրի Ամսոնյանին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայաստանի գյուղական բնակչությունը ամբողջ ազգաբնակչության մոտավորապես մեկ եռորդն է: Մոտ 1 մլն 103 հազար մարդ, դաշտնական վիճակագրության համաձայն, աղյուս են Հայաստանի գյուղերում, որոնցից ավելի բան 400 հազարն ընդգրկված է գյուղաճնեսությունում: Ավելորդ է խոսել, թե որքան կարենու է գյուղական բնակչության կենսամակարդակի ու գյուղաճնեսության՝ որդես սննդության իրական հատվածի կացությունը ամբողջ Երկրի համար: Միաժամանակ, Հայաստանի անկախության անցած 24 տարիներից միայն վեցին 4-5-ում են իշխանությունները սկսել առանձահատուկ ու աշխարհություն ցուցաբերել այս ճյուղի խնդիրների եւ դրանց

Գյուղաստեսություն՝ դրական
շարժ վերջին սարիներին եւ
այս անելիքներ սպազայի համար

Այլօնան վրա: Մինչեւ, գյուղանտեսության սրբնթաց զարգացման համար շատ անելիքներ կան, որոնք մեծ ներդրման են ջանաբեր են դաշտական ջուրը:

2011-2014 թվականներին Հայաստանում գյուղանտեսական արտադրանի ծավալները բարձր աճ են ունեցել՝ 2011-ին՝ 13,9 տոկոս, 2012-ին՝ 9,5 տոկոս, 2013-ին՝ 7,1 տոկոս, 2014-ին՝ 7,2 տոկոս: Գումարային առուճով 2010-ի 636 մլրդ դրամի դիմաց 2014-ին գյուղանտեսության համախառն ծավալն կազմել է 993 մլրդ դրամ: Եթե ընդհանուր սնտեսական աճի տեմպերն ավելի ցածր են, գյուղանտեսության մեջ նման աճը դաշտական ջանաբեր լինել եւ վկայում է Վերջին տարիներին այստեղ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: Դա երեսում է նաեւ 15 տարիների ցուցանիւնների համադրման ժամանակ:

1999-ից մինչեւ 2010-ը, 11 տարիների ընթացքում գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը ավելացել է մոտ 325 մլրդ դրամով՝ 311 մլրդ դրամից հասնելով 636 մլրդ դրամի։ **Մինչդեռ 2010-ից** մինչեւ 2014-ը՝ 5 տարվա ընթացքում աճն ավելին է եղել, քան նախորդ 11 տարիներին՝ մոտ 357 մլրդ դրամով, հասնելով 993 մլրդ դրամի։ Օյուղատնտեսության արտադրանի ծավալն այժմ կազմում է Երկրի համախառն ներկայ արդյունքների մոտ 17 տոկոսը։

Ի՞նչ է առաջ առաջ կատարելու մասին բազմից է այսպիսի՝ դեռևս առաջ կողմից վարելանյութի, դարձանյութի, գյուղատնտեսական վարելի սոլքահիմքում, բարձ արագողականության հաջահամարի սերմացուի մերմուծում եւ գյուղացիներին տրամադրում, հակակարեւսային համա-

կարգի համալրում՝ հաևկաղու Արմավիրի ճարգին դատուհասած կարկուտից հետ, ոռոգման ջրի իմբնահոս համակարգերի կառուցում եւ ջրատարների նորոգում, ջերմոցային սննդատթյունների համար հարկային արտնություններ եւ այլն:

Արդյունքում ավելացել են նրգի, բանջարեղենի, հացահատիկային մշակաբույսերի, անասնաբուծական մթերքների (կաթ, միս եւ այլը) արտադրության ծավալները, արձանագրվել է անասնագյևաբանակի աճ: Զերծարկված քայլերը բարելավում են զյուղանմտեսության կացությունը եւ ցուցանիշները, բայց բավարար չեն ոլորտում արմատական փոփոխությունների համար: Մի բանի օրինակներ:

Զնայած որոգման ջրի ա-
ղափակման նղատակով կա-
ռուցվող ինժեներական համա-
կարգերին, որը ջրատարներին եւ
հների հիմնանորգումներին,
Հայաստանը կարիք ունի իր

Անասնաղահության ոլորտում խնդիրներն ավելի շատ են եւ բազմաբնույթ: Արտավագյերի հեռավորություն, կերպային բազայի բացակայություն ձմռանը, դրսից երկիր մասնող կամ տեղում բռնկվող զանազան հիվանդություններ, տոհմաբուժական ձեռնարկությունների բացակայություն, արտադրանի իրացման դժվարություններ եւ այլն: Բիտք է, այստեղ նոյնական որում բայց արվում են՝ բերվում են բարձր մթերառու անաստումներ, նոր թշնաֆարիկաներ են բացվում եւ այլն, բայց համեմատած բուսաբուծության հետ, դեռական աջակցությունն այստեղ ավելի փոքր է եւ աննկատ: Մինչդեռ, օրինակ՝ մսաճթերի արտադրությունը Հայաստանում կարելի է եւ դեմք է զարգացնել, բայց որ դրա մեծամասը ներմուծվում է՝ ավելի ցածր գներով եւ կիրավում երշիկեղենի արտադրության մեջ: **Ըստհանրադրես, թե բուսա-**

բուծության, թե անասնա-
տահության արտադրանիքի
ինֆնարժեքի հօեցման ուղ-
ղությամբ անընդհատ խայելր
են դեռ իրականացնել,
նախ՝ հնարավորինս արդյուն-
նավետ սնտեսվարելով, աղա՛
կիրառելով նոր տեխնոլոգիա-
ները:

Կարեւոր գործն է նաև օյու-
ղացիների կազմակերպվածու-
թյունը եւ փոխվասահությունը,
որը, սակայն, բացակայում է:
Այդ դաշտառով էլ ոժվարու-
թյամբ է տեղի ցարժվում օյու-
ղանտեսության արդյունավե-
տության բարձրացման աղա-
ցուցված արթերակի՝ գյուղա-
կան կողութեացիաների ստեղ-
ճան հարցը: Նույնը կարելի է
ասել նաև հողերի միավոր-
ման եւ համատեղ նշակման
մասին:

Բնական է, որ հնարավոր չէ ընդգրկել զյուղանտեսության բոլոր խնդիրները մեկ հրապարակմամբ։ Չաս ոժվար է նաև դրանց ճասին դատկերացում կազմել բաղաբանակների համար։ Սակայն, չղեթք է նորանալ, որ դա ռազմավարական նշանակություն ունեցող ժողով է եւ հատուկ մոտեցումը նրա նկատմամբ որտեւ դարագայում արդարացված է եւ ձի՛չ։ Նման մոտեցման արդարացված լինելու ակնառու օրինակը ջերմոցային սննդությունների բուռն զարգացումն է մեր Երկրում։ Ցանկալի կի՞ներ, որ այս օրինակը վարակիչ դառնար ընդիհանրադիւս աճբողջ զյուղանտեսության համար։ Ստեղծվող արտադրանի իրացման համար էլ բավականին բարենարդաս դայման է Եվրասիական միասնական ռուսական։ Մնում է, որ մետության կողմից աջակցության ծրագրերը շարունակելի լինեն, իսկ ճանապորի կողմից լուրջ ներդրումներ ուղղվեն այս ոլորտ։

Աշխատանք գտնե՞լն է լավ, թե՞ չգտնելը

Աշխատանք գտնելը Հայաստանում ամենադժվար գործերից է: Համապես եթե Երիտասարդ եւ եւ չունես աշխատանքային սաժամ: Չաս դժվար է նաև, եթե Երիտասարդ չեն արդեն, բայց ունես աշխատանքային սաժամ: Թե՞ ո՞ր դեղում է ավելի դժվար, դժվար է ասել: Սյուս կողմից էլ, Հայաստանում դժվար է աշխատող գտնել: Համապես, եթե ցանկանում ես, որ աշխատողը լինի դաշտաս-
նում:

Պաճառողութիմները, որոնց բափուր աշխատատեղի մասին հայտարարությունները տեսնում ենք բազմաթիվ խանութերի կրա, օրական ստանում են 2500-3000 դրամ: Աշխատում են առավելագույն ժամը 9-ից մինչև երեկոյան ժամը 21-ը, 15 օր ամընդմեջ, աղակերպությունը փոխվում է: 12 ժամ, ծանր, նյարդային, նյութական դատասխանականավորություն կրող աշխատանք եւ 2500-3000 դրամ:

Գրասենյակային աշխատանիք, որը թվում է, թե ավելի հանգիստ եւ դակար լարված է: Սակայն, օրինակ, գիտերային աշխատանիք երեկոյան ժամը 19-ից մինչեւ հաջորդ առավելության ժամը 9-ը՝ 4500 դրամ երկու օր ընդմիջնամբ: 14 ժամյա աշխատանիք, առանց բնելու եւ 4500 դրամ:

Առ ԱՀ 4500 լրամ:

Ծովագորությանը առաջարկ առա
վետայն ժամը 9-ից մինչևու գիշերը
ժամը 22-ը, 75 հազար դրամ ամ-
սական՝ այս անգամ 13 ժամյա
աշխարհամբային օրով:

ճիշտ է, կա, օրինակ, հեռախոսավարութու աշխատանք, որը 8-9 ժամյա աշխատանքային օրով է, բայց վճարվում է 55-60 հազար դրամ: Եթեախոսավարութու մեկ այլ աշխատանք կա, այսպես կոչ-

այս աշխատանքում առ այսուհետեւ գործարքային: Դա այն է, եթե զանգահարում են ըրված հեռախոսահամարներով ինչ-որ բան, իհմնականում ամսագրեր գովազդելու նորաբակով եւ յուրաքանչյուր համոզված հաճախորդի դիմաց ստանում... 200 դրամ: Մոտավոր կարելի է հաշվել: Ենթադրենք համաձայնվում է ամսագիրը զնել, լավագույն դեմքում զանգահարված յուրաքանչյուր 10-ից 1-ը: Քետեւաբար, օրվա ընթացքում դեմք է զանգել առնվազն 100 հոգու, որից եթե 10-ը զնեն ամսագիրը, աղա օրական 2000 դրամը, հեռախոսապարուիկին ի վեցող կտանա: 100 հոգու համար կրկնել նոյն խոսերը, խնդրել, համոզել, վաճառել եւ այդ ամենն՝ օրական 2000 դրամի համար:

Օրինակները կարելի է շարունակել: Մաս զուգահեռ նետն, որ կան մարդիկ, որոնց համար 100-150 հազար դրամ աշխատավարձն էլ «փող չի» եւ նրանին նախընթրում են հետովիք տան բազմոցից չկտրել, քան թե, որդես կանոն, ծանր-բարեկամի կողմից առաջարկած աշխատանքը կատարել: Ինչո՞ւ ծանր-բարեկամի, որովհետեւ նման վարձարտությամբ աշխատանք առաջարկվում է միայն մոտ մարդկանց կողմից:

Ուրեմն ի՞նչ անել: Գործառնուն-
ին փորձել հնարավորինս արժա-
նայափակ աշխատավարձեր վճա-
րել, իսկ աշխատանք փնտրողնե-
րին՝ ավելի լավ մասնագետ եւ բա-
րեխիղ աշխատող լինել: Սա ոչ
միայն մասամբ կմեղմի գործազր-
կության մեջ ծավալների եւ բա-
փուր աշխատատեղերի իրար հա-
կադրվող խնդիրները, այլև իրա-
կան հնարավորություն կսեղծի
գործառն-աշխատող ավելի ար-
դյունավետ փոխարարերություն-
ների, առաջինի բիզնեսի հաջո-
դության եւ երկորոշ՝ սոցիալա-
կան վիճակի բարելավման հա-
մար: Սակայն, ցավին, սրա ընկա-
լումը ընդիհանուր առնամբ բացա-
կայում է երկու կողմից էլ: Մնում է
միայն հուսալ, որ աշխատանքա-
յին տուկայում առաջարկի եւ դա-
հանջարկի անհավասարակուու-
թյունը կնվազի, նոյաստելով
նման սրտկական աշխատավար-
ձերի դատմության գիրկն անցնե-
լուն:

1 Գլոբալ խնդիր, ասեմ՝ կառուցելու հայաստանի աղաքայի դասկեր, ստեղծելու հայաստանի կառավարման որակը փոխող բարձր ինտելեկտուալ, երիտասարդ մարդկանց հերթափոխ, կամ կենտրոնանալու հայերին համար մեկ երկու նորատակակա առանձնացնելու եւ այդ ուղղությամբ համակարգված աշխատելու վրա, այդ միավորները երեք մինչեւ հինգ չեն դրել: Ու դրա համար միշտ սացել են օրինակառություններ, օրինակ հժխանության որակ: Ով մոռանում է այս բոլոր ցիկլիկ լինելու, առաջարկում են վերիշել մոռակա խանակա խանակա անցյալը կամ նայել թեկուզ նոր ստեղծվող միավորներին: Եւ այս վերջին՝ մանուկ արտահոսած լուրերը, թե հայաստանի նախագահը հանդիպել է ԲՇԿ, ՕԵԿ եւ ՀՅԴ կուսակցությունների հետ՝ ենթարքաբար բաղադրական փոփոխությունների մեջ կամ նայելու վերաբերյալ:

Վաս ներկայացումներ՝ ինկական թիվը երևանի փոխարքեն

հարց բնարկելով, տեղավորվում է վերաբերյալ տարածական մեջ: Արդյո՞ք հենց այս կուսակցությունների հետ դեմք է անցնի իր հետագա ճանաղարի հշխող հանրադրականը (կարեւոր չէ՝ նրանցից ով կիսի ընդիմադիր, ով՝ հշխանական, նաման միավորն կներկայացնեն համակարգ): Թե՞ այնուամենայնիվ, Նիկոլ Փաշինյանի եւ Արթուր Բաղդասարյանի ստեղծած նորակառուցները եւ կարեւոր դեմ են սանձնելու աղաքա բաղադրական դաշը կերտելու գործում:

Արթուր Բաղդասարյանը «Հայկական վերածնունդ» հավակնու անունը կրող միավորումը ստեղծելով (որի մեջ աշնանը միգրուց կմիավորվի ՕԵԿ-ը, եւ այն բաղադրական կառուց կհայտարարվի), հույս ունի լայնորեն ներկայացված լինել խորհրդարանում՝ փորձելով կուսվել մոռակա անցյալի սպերից, որը դեռ չի ջնջվել համրության մտքից: Դրա վկայությունն է խորհրդարանում հշխանական նախագծերի բաղադրական ակտիվ բնադատությամբ հանդես եկող ՕԵԿ խմբակցությունը՝ Շեղման Բիշարյանի, Միեր Չահգելյանի, մյուս ՕԵԿ-ականների խոսքը դժոգու ու վաս աղորդ համրության ընկալելի երանգներ է ձեռք բերել: Անգամ հաջողված դաշգամավոր Եղին Մարտիրանը, իր դաշգամավորական հաջողություններից ոգեւորված՝ նոր կուսակցություն է ուղղու ստեղծել, երեսուն տոկոսանոց էլեկտրաս իր նույն կառուց անցնում է ստեղծվում անունը:

Բուն բաղադրական կյանքի բացակայությունը դեմք է բերել աշատանակ փոխակերպումների, այդ դաշտառով բնական է, որ բաղադրական ընդիմախոսությունն իր տեղը ժամանակավորացնելու գիտեց սնտեսական ընդիմախոսությունը, այնի որ դրա արդիներն եւ այս է աշատական սակագին, էլեկտրատեղական գիտը գնի բարձրացում, նախիցին մերի աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում: Մեր բաղադրական դերականական համար կամաց աղաքանը սակագին հարցեց սնտեսական ընդիմախոսությունը, այնի որ դրա արդիներն եւ այս է աշատական սակագին, էլեկտրատեղական գիտը գնի բարձրացում, նախիցին մերի աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է իրական բաղադրական գործընթացներ ու ունենալու հեռանկարից: Բայց դե ինչողիսին որ երկիր մեծավորներն են, այդիման էլ նրա ՁԼՍ-ներն են, ինչ արած, եւ նույնիսկ առանձին հաջողված կոսմոների օւրիշներն են մասնական դաշտում: Բայց այդ՝ մեծ սնտեսական հարցեց սնտեսական ընդիմախոսությունը, այնի որ դրա արդիներն եւ այս է աշատական սակագին, էլեկտրատեղական գիտը գնի բարձրացում, նախիցին մերի աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

Կամ բաղադրական դաշտ է աշխատավարձ, նաման բիզնեսի գաղաքական դաշտում:

ԱԴՎԵԼ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Աղրեջան-Ռուսաստան, ինչըեւ նաև Ռուսաստան-Թուրքիա հարաբերություններին ուսադրությամբ, երեն էլ նախանձով հետեւուց զայ հայկական կողմը վերջին ժամանում կարծես ուրիշ գրադպանություն չունի: Եվ սա դիտակում չէ, այս հետեւություն, բանի որ Բաֆվում Եվրոպական խաղերի անցկացման նոյատակով հավաքված երեք երկրների նախագահներին կարծես լիովին բավարարում էր առկա ձեւաչափը՝ Աղրեջան-Ռուսաստան-Թուրքիա դրսեւումանը: Ավելին, ձեւաչափը աշխարհաբարձրական նոր խաղերի սցենարների բնարկման լիովին հնարավորություն էր յուրաքանչյուր կողմից առեւտրի իր առարկան ու նյութը ներկայացնելով:

Անգամ այսօրինակ դաշտնական հայողագործությունում ակնհայտ է, թե ինչին է գերակայությունը ու առաջնահերթությունը տրվում Ռուսաստան-Ալբրեժան հարաբերություններում ու ինչն է դառնում այդ հարաբերությունների տարեր հարթակներում եղած հարցերը լուծելուն ուղղված առեւտքի առարկա: Հասկանալի է, որ Պուշին-Ալեքս հանդիդանը սնտեսական հարցերը գերակայել են, սակայն Ալբրեժանում ստեղծված իրավիճակի եւ դաշտնական Բարվի վերջերս ձեռնարկած բայլերի տրամաբանությունը հստակ է դարձնում, որ դարաբաղյան հարցում Ալբրեժան ամեն գնով փորձել է Ռուսաստանից խոսումներ ստանալ: Ենթադրելի է, որ եթե դեռ չի էլ ստացա, կսանա, եթե հայկական կողմի արձագանն էլ մնա այնպիսին, ինչպիսին կա, այսինքն՝ թե այդ հանդիդումները զուտ խորհրդաւական, խորհրդաւական են ու իրականացնունիք իր էնթերում:

Վերա, ընդ որում՝ աղագայի ծրագրերի գգայի մասն արդեն իսկ համաձայնեցած ման փուլում են: Բացի այդ, Կովկասում ազդեցության դայլարում իր գերակայությունն ի ցույց դնելու եւս մեկ հնարավոր րությունից օգտվելով՝ Ռուսաստանը փաստացի, Բարվի ձեռամբ, ավելի մեծ դերակատարության է հավակնում դարաբանային հարցում: Դայաստանի դարագայության սրան հակադրվելը դժվար է, ու մերկա դիմումագիտական «նախաձեռնությունների» դայմաններում՝ աներեւակայելի մինչեւ Ալբրեժանի դարագայում հենց այս իրադրությունը կարող է բերել դարաբայան հարցում սեփական շահերը բարվարելու հեռանկարի հավանականությանը:

Ոուսասանը՝ երկու եղբոր արանքում, կամ
Արշակը՝ երեխ ձեռքին առեւթիւն առարկա

Հարկ չկա կասկածի տակ դնելու, որ
Պուտին-Երրողան հանդիմանը դարա-
բայան հարցին անդրադարձ եղել է, բանի
որ այլ դարագայում Արքեզամի նախա-
գահի նյարդերը տեղի կտային: Վերջին ց-
ջանում հրադադարի ռեժիմի հաճախա-
կիացած ու սրված խախտուններից, ԵԱՀԿ
Մինսկի խմբի հանաճախագահների միջ-
նորդական առաջելությունից հրաժարվե-
լու հայտարարություններից, ինչպես նաև
Բավկում ԵԱՀԿ ծագրերի հանակարգողի
գրասենյակը փակելու դահանջից հետո
ակնհայտ է, որ Թուրքիայի նախագահին
հանդիմումը Ղարաբայյան հարցում որո-
շակի լծակների ժիւամետող Ռուսաստա-
նի նախագահի հետ Այլիւ կրստերի կողմից
դիմի դիմարկվելու որոշես լավ հնարավորու-
թյուն՝ առաջ տանելու այդ հարցում բաղմա-
քական առեւտրի սեփական տարբերակը:

Պուտիշն-Էրդողան դրսփակ հանդիդացն մասին դատելու հնարավորություն եւ տախս նաեւ այդ հանդիդանը ռուսաւանական կողմի ներկայացուցչության կազմը՝ ՈԴ նախագահը, արքորդնախարարը, ՈԴ նախագահի օգնականը, Է-

Աներգետիկայի նախարարը, «Ոստատոն»-ի ԵԼ «Գազմորոն»-ի ղեկավարները, Պուտիշ-Ջի մամուլի խոսնակը: Այսինքն՝ «Թուրքական հոն» էներգետիկ նախագծի ու նոր առողջապահության կառուցման ծրագրերը Ուստատանի ցանկությամբ ու Թուրքիայի հանձնաժողովական կարող էին լինել հիմնական թեմա, որոնց շուրջը հանձնաժողովությունը ձեռք բերելու հանար կային նաև այլ՝ «մասն-մոլոր» թեմաներ:

Եթեարքական է, որ Պուշկին-Ալիեր հանդիպման վերաբերյալ ուսւական կողմից դատասնական՝ ՈՂ Նախագահի մանուկի խոսնակի ճակարդակով նշվել է, թե «իհմնականում բննարկվել են Երկկողմնակարգություններին առնչվող հարցեր», այնիայնուն բաց բողնություն ինչպես «ռազմական», այնուև էլ «Էներգետիկ» բառերը, թե ավելի ճանրամասն բննարկվել են այդ հարաբերությունների բոլոր ճակարդակաները, իսկ «ԼՂ հարցին եղել է անորառարձ»:

Այստեղ հսակ կարելի է տեսնել տրամաբանություն, իհարկե, խոսն աղրքեցանական կան կողմից համար ընդունելի տրամաբանության մասին է:

Նախ, նախորդ տարին եւ այս տարեակազմը Աղրքեցանը «հագեցրեց» սահմանային ու շինան գծի խախտումներով, ու նից փորձելով սրբ իրավիճակը ու բերել առնվազն նախապատրազմական դրույթը: Արայիմ ղատերազմից խուսափելու հաջողվել է, սակայն ոչ մի երաշխիք չկատարվել է այն չի վերսկսվի, հաևաղես երբ Աղրքեցանին կարող են խևաղես խոստուած են տալ, սակայն չկատարել:

Բարեկամ ԵԱՀԿ գրասենյակի փակած
դահլիճը ներկայացնելը հաստատվել
Վերաբերում է հենց այդ կազմակերպու-
թյանը, քանի որ Ադրբեջանում ԵԱՀԿ
ծրագրերի համակարգողին բանից մեջ
դադրել են ադրբեջանամետ, ադրբեջանա-
հան կեցվածք ու դահլիճածք ունենալը
մեջ, ուստի նրա ու նրա գիխավորած հաս-
տառիքան գործունեությունը հենց Ադր-
բեջանում դժվար թե Ալիբեկի դժգոհությա-
առաջացման դաշտան լինեն: Այսինքն
ակնհայտ է, որ ուղերձն ուղղված է ԵԱՀԿ
կողմէն հայուսակարգացման ուղևանքում:

վրա, ըստ որում՝ աղագայի ծրագրերի զգայի ճասն արդեն իսկ համաձայնեցած ման փոլում են: Բացի այդ, Կովկասում ազդեցության դայլարում իր գերակայությունն ի ցուց դնելու եւս մեկ հնարավոր ռությունից օգտվելով՝ Ռուսաստանը փաստացի, Բաքվի ձեռամբ, ավելի մեծ դերակատարության է հավակնում դարարանային հարցում: Հայաստանի դարագայում սրան հակադրվելու դժվար է, ու ներկա դիմումը վանագիտական «նախաձեռնությունների» դայմաններում աներեւակայելի մինչեւ Ադրբեյջանի դարագայում հենց այս իրադրությունը կարող է բերել դարարայան հարցում սեփական շահերը բարեկարգ պարագաներու հեռանկարի հավանականությանը:

Որ Ուսաստանի դերակատարություն կարող է դարձնել հարցում մեծանուն ու դրամից վախճանում են, վկայում նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկա համանախագահ Ջեյմս Ուորլիին վեցին

**ՎՐԱՏԻ ԳՐԵԿՈՐ
ՄԱՐԵԼԿԱՆ 250 ՄԻԼԻՈՆ
ԵՎՐՈ ԵՆ ԳՐԱՎԱՆՈՒՄ
ԳԵՐՄԱՆԻԱՅՈՒՄ**

Օրեգօր ածում է քենորեն դատելի
վարժագիծ որդեգրածՎրաստանի բա-
ղաբացիների թիվը Գերմանիայում:
Հաճախ նրանց հովանավորում են
կազմակերպված հանցախմբեր։
Ույնլանդ Փֆալցի երկրամասային
քրեական վարչության սվյալներով,
ավագակախմբերը սկզբում հոգ են
տանում, որ նրանք, որդես զբոսաշ-
ջիկ կամ հաճախ նաեւ այօտեն նախ
Գերմանիա օան, հետո արտասանի

հայց ներկայացնեն, մինչ նրանց գործը բնուության կառնեն՝ իրեն զբաղվեն հանցավոր գործունեությամբ:

Դարավարելմայան ռադիոյի՝ SWR-

ի Politmagazin հետագա հական լրագրողական նյութերով հայտնի հաղորդման սյալներով, ժետակի աճել է Կրաստանից կազմակերպված հանցագործությամբ զբաղվողների թիվը եւ տեղական լրատվամիջոցներից մեկը իրադարձակել է Երկրանա-

սային Վարչության գգուցացումը, թե միայն անցյալ տարի նշված Երկրամասում Կրաստանի բաղադրացիություն ունեցող անձին 1067 քենրեն դատապարտելի արարի հեղինակ են դարձել, ինչը 2011 թվականի սյալների հետ համեմատած 10 անգամից ավելի է: Նոյն աղբյուրը դեռում է, թե այս աճը միայն մի Երկրամասի սյալները չեն հույսում. ԳԴՀ մյուս Երկրամասերում էլ վրացական ավագակախմբերի մասին հաղորդումները հաճախադեռ են դարձել: «Ադամասան հայցողների չնշն մասին է հաջողվում կարգավիճակ ստանալ Երկրում», դարձարանում է Վարչության բաժնի հեկավարներից մեկը՝ Պնդելով, թե մյուս մասը ժամանակը դարձադես օգտագործում է Գերմանիայում հանցագործություններ կատարելու համար: Ըստ իրավադական մարմինների հրադարած սյալների, ամեն տարի վրացական ավագակախմբերը Երկրով մեկ իրականացրած գործողությունների ընորհիվ շուրջ 250 միլիոն եվրո են գրդանում: Ամենից շատ ծխախոտ, կոսմետիկ հարդարանի դարձաներ եւ ալկոհոլային աղրանի են թալանում: Ավագակախմբերի կազմում 3- 5-ը օժշված դրոֆեսիոնալներ են լինում եր խմբի մի մասը գողության նորագույն տարածք է ներխուժում, մյուսները դահակ են կանգնում, Երրորդները գողում առած ծկզում, իսկ հանցագործներին թեւ են տալիս Կրաստանում եւ Գերմանիայում ադրոդ նրանց սպեցիալին դեկավարները:

Մայիսի կետերին Կոբլենց խաղա-
ին մերձակա Նոյվիդում թեական
ուսիշկանության աշխատակիցները
բռնել էին Վրացական ավազա-
կախմբերից մեկի 5 անդամի, որ 7000
Եվրոյի ծխախոտ էին առեւանգել։
Կասկածյալները երկու տարբե երկ-
րամասերի փախստականների ճամ-
բարների բնակիչներ էին։ Հույսագր-
ողի դատարանում էլ հունիսի սկզբից
գողություն կատարելու մեղադրան-
ով բազմաթիվ Վրացիների գործեր
են բննպում։ «Հույսագրեր ցայթուն-
գի» ծանուցմամբ, նրանցից մեկին
Վերագրվում է ավազակային 34 հար-
ձակում։ 2015-ի մարտ ամսին ավա-
զակախմբերի գործունեությունը բն-
նելով, Բավարիայի ներքին գործերի
նախարար Շերմանն իրազեկել է, թե
երկրամասում ավազակային հար-
ձակման դեմքերի 43 տոկոսը օսա-
րեկրացիներն են հեղինակել, մեծ
մասը՝ Արևելյան Եվրոպայից, նաեւ
շատ որոշակի հրադարակել է՝ Վրաս-
տանից։

☞ 1 Աղրթեանը ներկայացնում է Զինօքա Ասվարովը՝ Հայցվոր ներք բացակայում էին: Հայաստանի դեմ գանգաց ներկայացրած Աղրթեանի՝ ազգային բույսաբ ուրդ խաղաղացներ Ելիսան եւ Աղիշտիրին Զիրագովները, Ռամիզ Զերաբայլովը, Ջառաջա Զերաբայլովը, Ֆեխերին Փաշեաւը, Ակիֆ Հասանովը ընակվել են Լաշինում եւ հարակից գյուղերում: Ինչու իրադարձությունը է դատավորը, Լաշինը ժամանակին ընակեցված է եղել մեծ նասանք աղրթեանցիներով եւ բրդերով: Միե՞ղին ողդուած հայցում Աղրթեանի խաղաղացները դադրում են, թե 1992 թվականի մայիսի 17-ի հայոց Լաշինի ազատգրան եւ մարդասիրական նիշանցի բացման հետևանորով ասխսվել են նրանց՝ մարդու իրավունքների հոչակագրին կից առաջին արձանագործության առաջին հոդվածով նախատեսված սեփականության իրավունքը, 8-րդ հոդվածով՝ անձնական եւ ընտանեկան պայմանի իրավունքը, 13-րդ հոդվածով՝ իրական դաշտանության արդյունավետ հիջոցի իրավունքը, 14-րդ հոդվածով՝ կրնական եւ ազգային խորականության չենթարկելու իրավունքը: Աղրթեանցի 6 հայխստականներից՝ էլիսան եւ Աղիշտիրին Զիրագովները, Ռամիզ Զերաբայլովը, եթերեղին Փաշեաւը Բավկում են աղուում, Ակիֆ Հասանովի բնակության վայրու չի նշում, իսկ Ջառաջա Զարբայլովը ճահացել է 2005-ին, նրան անկարող են վերադառնալ Լաշինում գտնվող՝ ժամանակին Աղրթեանին դատկանող իրենց մերը, որտեղից քոմի ողիք ողիք հեռանային՝ 1992-ին հայ-աղրթեանական հականարտության դատախում: Այժմ Հայաստանը լիովին վերահսկում է ՀՀ եւ հարակից շրջանները, այդու Լաշինի շրջանը նրա իշխավասության տակ է: Դատարանը մերժել է Հայաստանի կառավարության առարկությունը, թե չունի արդյունավետ վերահսկությունը ՀՀ եւ հարակից տարածքների վրա, այդդիսով չունի իրավագործություն՝ նկատել աւալով, թե բազմաթիվ գեկույցներում, հանրագրերում ՀՀ կառավարության ներկա եւ նախկին անդամներ հավաստելն, թե ներգրավված են եղել ՀՀ հականարտության վաղ փուլից սկսայի Հայաստանը արդյունավետ վերահսկում է ՀՀ եւ հարակից տարածքների վրա, պարտավորություն՝ նկատել աւալով, թե բազմաթիվ գեկույցներում, իշխանության կազմակերպությունը չի ճանաչել ՀՀ: Կարելի է եղակացնել, որ Հայաստանը արդյունավետ վերահսկում է ՀՀ եւ հարակից տարածքները, գրված է դատարանի վճռում: Դատարանը համարում է, որ արդարացված չէ հայցվորների՝ իրենց գործի նկատմամբ դասհանջը մերժելը: Եվ անմի դեռ գործ ճատէլի չէ, մետուքյան դարտականությունն է այլընտանիային հիջոցառումներ ծերնարկել աղահովելու գործային իրավունքները: Այն փաստը, որ սաղաղ բանակցություններ եւ ՀՀ շրջանակությունը մերժել է ՀՀ կառավարությանը չի ազատում իր դարտականությունը հային իշխանությունը: Դիմումը պարտավորությունը հայությունը սիմված էր օժանդակություն տրամադրել հայրու հազարավոր հայ հայխստականներին ու ներին տեղահանվածներին, բայց դա ՀՀ կառավարությանը չի ազատում Աղրթեանի հականարտության դատախում քոմի տեղահանված խաղաղացների 12 ամսվա ընթացքում՝ կողմերի հիդափական բանակցություններից հետո, որի նասին դատարանը դիմումը պարտավորությունը սիմված էր օժանդակություն տրամադրել հայրու հազարավոր հայ հայխստականներին ու ներին տեղահանվածներին, բայց դա ՀՀ կառավարությանը չի ազատում Աղրթեանի հականարտության դատախում քոմի տեղահանված խաղաղացների 17 դատավոր: «Զիրագովը եւ նյուածերն ընդունեմ Հայաստանի» գործով Միե՞ղ դատավորներից 4-ը հատուկ կամծիք նախանձնել, որ կցվել է վճռին: Աղրթեանը ներկայացնող դատավոր Հաջիեւ նասակակի չհանձնելող կամծիք է հայսմել, Զայտունը կամծիք է հայսմել, Զայտունը կամծիք է հայսմել, որ կցվել է վճռին: Աղրթեանը ներկայացնող դատավոր Հայաստանի գործով Միե՞ղ դատավորներից 4-ը հատուկ կամծիք նախանձնել, որ կցվել է վճռին:

յատասը սեղայացնող այսօն սպազմութառվոր Ալվինա Գյուլումյանի եւ Պորտուգալիան ներկայացնող դատավորի կարծիքները չեն համընկել Վարչին:

Ե որդեք տեսած առաջին վճռի ընթերցմանը հետեւեց Երկրորդ՝ «Սարգսյանը ընդդեմ Ադրբեյջանի» հայցով վճռի հրաժարակումը: Հայցվորների շահերը դատարանում ներկայացնում են Նարինեա Գասպարյանը ու Արման Ալյոյանը: Հայցվոր Մինաս Սարգսյանը ծնվել է 1929-ին, մահացել Երևանում 2009 բվականին, իրավահաջորդ է նրա ընտանիքը: Նրանց գանգացը հետեւյալն է՝ 1992-ին հունիսի 12-13- ին Սարգսյանների հայրենի Շահումյանի տրամադրության գոյությունը հայտնվում է ադրբեյջանական գինութիւնում: Իրենակողության տակ, գյուղի ողջ բնակչության հետ իրենք էլ հարկադրաբար փախչում են Հայաստան, որդես բռնի ժեղահանված աղբում Երևանում, 2002-ին ստանում ՀՀ բաղադրագործություն: Դատավորն ընդգծում է՝ ինչպես Շահումյանի տրամադրությունը, այնուև էլ Ադրբեյջանի ՍՍՀԿազմի մեջ մնանող ԼՂ ինքնակարգ մարզում բնակչության մեծանասնությունը հայ են եղել: Հայ փախստականը հարկադրաբար

Արքուր Դ «ՀՀ-ն բոլոր հիմքների հրավագործությունը»

Ե լեէ Ադրբեյջանի Շահումյանի տրամադրությունը գտնվող իր տունը, մինչեւ իհման մերժվում է նրա՝ հայրենի գյուղ Վերադարձալու, ինչ ուստի նաև գոյաց սնօրինելու, եւ ի տարբերություն ադրբեյջանցիների հայցի՝ հարազատների գերեզմաններին այցելելու իրավունքը, խախտվել է հոչակագի 8-րդ հոդվածը: Սա առաջին դեմքն է, երբ դատարանը վճիր է կայացնում մի դետության դեմ, որ հակամարտության հետեւանուվ կորցրել է վերահսկողությունը իր տարածքում մի մասի հանդեղ, որ թույլ չի տալիս բարեկարգությունը վերադարձանը իր ենթակայության տակ գտնվող բնակավայր, եւ որը դատասիսանատու է իր վերահսկողության տակ գտնվող տարածում տեղահանված անձի գոյացին դահանջի հանդեղ: Դատարանը Վճռել է, որ Ադրբեյջանի դարտականությունն է այլ մասունք Սարգսյանի սեփականության իրավունքը, բանի դեռ իրեն դատկանուղ գոյաց հնարավոր չէ սնօրինել: Խաղաղ բանակցային գործընթացը Ադրբեյջանի կառավարությանը չի ազատում հայ հայցվորի դահանջը հանդեղ: Դատարանը գտնելու դրույթում է այլ մասունք Սարգսյանի ուղիներունելի բավարարելու Սարգսյանի սեփականության մասին կոնվենցիայի առաջին աշճանագործության առաջին հոդվածը՝ սեփականության դատավանության իրավունքը, 8-րդ հոդվածը՝ անձնական եւ ընտանեկան կյանքի հարգելու իրավունքը, հոդված 13-ը՝ իրավական դատավանության արդյունավետ միջոցների իրավունքը, 14-ը՝ խսրականության արգելում: Վերջնական վճռով նախատեսված հատուցման բավարարումը, նախորդի նման չի դարտադրվում անհաղղաղ ի կատար ածել:

Հավիրյալ Երկու կողմերին՝ Հայաստանին եւ Ադրբեյջանին 12 ամիս տրվեց Վերջնական որոշում կայացնելու համար, որի մասին դիմի տեղյակ դահեն դատարանին: Մեծ դալարի 17 դատավորներից Լատվիայի, Ուկրաինայի ներկայացուցիչները արտահայտել են վճռին համընկնող կարծիք, դատավոր Ալվինա Գյուլումյանը՝ մասամբ տարակածի է եղել, իսկ Ադրբեյջանի ներկայացուցիչ դատավոր Հաջիելի է լորտուգալացի դատավորը Հաջիելի եւ լորտուգալացի դատավորը վճռին համամիտ չեն եղել: Միեւ՛ Մեծ դալարի վերջնական վճռիներն անբեկանելի են: Դատարանի վերջնական վճռին հայցվոր Հաջիելի եւ լորտուգալացի դատավորը վճռին համամիտ է են նախարարների կոմիտե, որը վերահսկողություն է իրականացնում նրա կատարման նկատմամբ:

Երկու հայցերով էլ Միեւ՛ միանման վճիր կայացրեց՝ ճանաչեց բռնի տեղա-

ՀՈՐՃ ՖՐԻԴԱՍՏ

«Միջին արեւելք» եղը մեր օրերում չափազանց առաջապահական բնույթ է սատել: Այն ծագել է 19-րդ դարում: Մեծ Բրիտանիայի «Ֆորին օֆիսը», այսինքն արտգործնախարարությունը, ըսլավ տարածաշրջանը բաժանեց Մերձավոր Արեւելիք (Near East), որը Միացյալ Թագավորության ամենանոտիկ շրջանն էր՝ ներառյալ Հյուսիսային Աֆրիկան, Հեռավոր Արեւելիք (Far East), որը Բրիտանական Հնդկաստանից դեմի արեւելք էր գտնվում, եւ Միջին Արեւելիք (Middle East), որը գտնվում էր այդ երկու տարածքների մեջտեղում: Դա օգտակար մողել էր կազմակերպելու համար արտգործնախարարության գործունեությունը, որը նաև կարեւոր էր տարածաշրջանի համար, քանի որ բրիտանացիները, եւ ինչոր չափով նաև ֆրանսիացիները, այդ անուններով սահմանում էին ոչ ճիշճն տարածմերի, այլև դրանցում ընդգրկված երկրների անունները:

Այսօր «Միջին Արեւելք» եղրով-թը վերագրվում է Աֆղանստանից դեմի արեւմուտք եւ Յոյստասային Աֆրիկայի ափերի երկայնուկ գտնվող մահմեդական երկրներին: Թուրքիայից եւ Իրանից բացի, այդ տարածքը հիմնականում բնակեցված է մահմեդական արաբներով: Այդտեղ է, որ բրիտանացիները ստեղծեցին բարյարական հմնուրույն կազմավորումներ՝ եկրողական դետուրպունների մոդելով:

Բրիտանացիները Արաբական
թերակղզուց, որ ժամանակին
բնակեցված էր բարդ կոալի-
ցիաներով իրար հետ կարգած
ցեղախմբերով, ձևավորեցին
Սաուդյան Արաբիան, հիմնվե-
լով այդ ցեղախմբերից մեկի՝
սաուդների վրա: Նրանք նաև
ստեղծեցին իրար եւ Եգիպտո-
սը: Անկախ բրիտանացիներից,
Թուրքիան եւ Իրանը իրենց իրենց
դարձրին աշխարհիկ դեռու-
թյուններ:

կղողսից Սրբին Արեւելուա
ստեղծված Երկրները՝ ոչ. Ինչո՞ւ
բան գտնվում էր ցածր մակար-
դակի վրա, մեկ այլ բան՝ ավելի
բարձր մակարդակի վրա: Ցածր
մակարդակի վրա էին ցեղախմբ-
ները, կյանքները եւ էթնիկական
խմբավորումները, որոնք ոչ
միայն ընակվում էին այդ
ստեղծված Երկրներում, այլև
առ հաճախ բաժանված էին
իրարից սահմաններով: Բարձր
մակարդակի վրա էին հաճընդ-
հանուր կրօնական հավատար-
մություններն ու իսլամի գիւա-
վոր հոսանքների՝ Սուլնակիցի եւ
Շիհզի հանդեպ հնազանդու-
թունը: Ավելացնեն դրանց հա-
ճանա-արարական շարժումը, որի
նախաձեռնողն էր Եգիպտոսի
նախակի նախագահ Գանալ
Արդել Նասերը, ով ղողում էր,
որ արարական Երկրները դեմք է
միավորվեն եւ կազմեն մեկ ա-
րարական տեսություն:

իշխանությանը համեստած մյուս խմբավիրումների, որոնց իշխան էին դավանում միակ գաղափարախոսությունը, որն անեղծ էր մնացել: Ըստ քաղցրականությունների, սակայն դեմք է նույն, որ մեծ հոկանություն կազմակորված սույն գիտական աշխարհիկ դեսությունները շարունակեցին գոյատեսել, առանց նոր աշխարհ կառուցելու խթանիչ ուժի ներգործության:

Եզիդուսի հոսկի Սոլքարա-
թի, Սիրիայի Բաշար էլ Ասադի
եւ Իրաքի Սադրամ Հուսեյնի
նման առաջնորդներ մնացին ի-
րենց ղաւուններում: Չարծու-
մը, սակայն, որ մի ժամանակ
խոստումնալից էր, եթե նույնիսկ
առաջնորդներն էին կոռուս-
դացված, կորցրեց իր ուժը, իր
իշխանությունը եւ ինքն էլ դար-
ձավ կոռուսդացված:

ականության հետ: Օպրահետ
դականները փորիրեցին ան-
ցյալը մինչեւ խաչակրաց ար-
շավանները՝ զսնելու համա-
համադրատասխան դատնա-
կան կոնսեֆս, եւ Ս. Նահանգե-
րը, որդես հզորագոյն քրիստո-
նյա իշխանություն, քուպեյի ի-
րադարձություններից հետո դար-
ձավ թիրախ: Երկրորդ, դան-իս-
լամիսները կարիքն ունեին
ցուց առաջ, որ Ս. Նահանգգները
եւ խոցելի էր, եւ խալաճի թօնա-
մի: Երրորդ, նրանք ոետի է օգտա-
գործեին աւրբեր Երկրների են-
թա-ազգային խմբավորումնե-
րին՝ կառուցելու համար մի-
կույլիցիա, որը կտաղալեր կո-
ռումացված մահմեդական
վարչակարգերը ինչպես առ-
խարիկ, այնուևս էլ ավանդա-
դաց Երկրներում:

Արդյունքը եղավ ալ-Ղաիդա
եւ նրա արշավը Ս. Նահանգնե-
րի դեմ: Ալ-Ղաիդան մտադիր է

լով կառավարությունսներին եւ ուժեղացնելով խմբավորումներին, նրանի դաշտան դարձան, որ խայիֆայությունը իրեն հռչակի որպես միակ կառուկցը, որն ի վիճակի է կառավարելու մահմեդական աշխարհը արդյունավետ ձեւով: Այլ խոսեածով լայնորեն քացեցին անդրազգային իսլամի դրամերը:

Մրաբական գարունը սխալ-մանը մէկնաբանվեց որդես լիքէրալ-դէմոնկրատական շարժում՝ ննան 1989-ի իրադարձություններին՝ արեւելյան Եվրոպայում։ Դա ավելի շուրջ աղտամաբական շարժում էր դան-իսլամական խմբավորման կողմից, որին թե՛ռ չհաջողվեց տաղակել որեւէ վարչակազմի, բայց Սիրիային ներփակեց երկարատեւ մի դաշտազմի մեջ։ Դականաւորությունն ուներ ենթա-ազգային բաղադրիչ։ Իրար դեմ տրամադրված շարքեր խմբավորումները իսլամական

Սիցին Արեւելքում իրադարձությունների զնահատման փորձ

Այսօր որ, Միջին Արևելքու հասկանալու որեւէ փորձ դեմք է սկսեր նոր բաղաբանական աշխարհագրության ստեղծումնով Առաջին հանաչխարհային դատերազմից հետո, որը գերհարկադրված էր այս աշխարհության բաղաբանական իրականությունների վրա, եւ որը փորձ էր սահմանափակելու տարածաշրջանային եւ երեխական խճախդումների իշխանությունները:

Լուծումը գտնվեց: Շատ երկր-ներ ընդունեցին, որ աշխարհի-կության կամ ավանդապատ-սական զաղակարները դեմք է օգտագործվեն որպես գործիքներ կառավարելի դարձնելու համար ինչպես զանազան խճառակու-րումները, այնպես էլ ավելի լայն կրոնապատճենային դահանջ-ները: Բոլորին միավորող հան-գամանքը հւրայելը էր: Նրան բոլորն էին դեմ: Բայց այստեղ էլ ամեն ինչ ավելի դատարանային էր, քան իրականություն: Ա-խարհիկ, սոցիալիստական ու-ղին բռնած երկրները, ինչորիս Եգիպտոսն ու Սիրիան էին, ակ-

ԽՍՀՄ-ի փլուզման ցնցումները

ԽՄՀՄ-ի փլուզման եւ դրան
հաջորդած աշխարհիկ սոցիա-
լիստական ղետովյուններին ա-
ջակցելու ծրագրերի դադարեց-
ման հետևանքում աճեց ավան-
դաղաց միապետովյունների
իշխանությունը:

Դա սուկ փոխի ու հարսության հարց չէ: Այդ երկները, ճիշտ են, ունենալով հարսություն, բայց հարցը առավելապես արժեթիվ է վերաբերում: Աշխարհիկ սոցիալիստների շարժումը կորցրել էր իր հենարանը, ուստի եւ իր վսահելիությունը: «Ֆարահի» նման շարժումները, որոնք աշխարհիկ-սոցիալիստական գաղափարների եւ նաև ԽՍՀՄ-ի աջակցության վրա են հիմնված, կորցրեցին իրենց

Խորհրդային Միության փլուզացմբ աշխուժացրեց, նոր ռուսական հաղորդեց հյալամիզմին, նախորդութեան մուջահիդները տար-տության մասնեցին սովետներին Աֆղանստանում, եւ Եկրորդ, ո-րովիհետև հյալամի այլնուրանամային տարերակը «ինամաւ լա-թի» էր վերածվել: Զնորանանի, որ Իրաքի Քուվեյթը ներխուժումը համընկապ ԽՍՀՄ-ի փլուզման օրերին: Ս. Նահանգները, անզ-լիացիներից ժառանգելով տարածաշրջանի դերակատարությունը, միջամտեց դաշտամանելու համար մեկ ուրիշ անզիական հորինվածք՝ Սաուդյան Արաբիային եւ ազատագելու համար Քուվեյթին: Արեւմտյան Տեսանկյունից դա անհրաժեշտ էր կայունացնելու համար տարածաշրջանը: Եթե մի հետեւ մնա առաջանար այնտեղ եւ մնար անդիմադրելի, ապա հետեւանները ծանր կիմնեին: «Անադարի փոքրիկը» տրամադրանական «գործողություն» էր, որը նաև իր մեջ հակասովետական բնույթ էր կրում:

Մի կողմից Աֆղանստանում
սովետների դարսությունը, մյուս
կողմից աշխարհիկ վարչակար-
գերի իրավագրկումը ճանա-
դարի հարթեցին Երկու գործըն-
թացների: Մեկն այն էր, որ Են-
թագային խմբավորումները
դարձեցին, որ գոյություն ունե-
ցող վարչակարգերը ուժեղ Են,
բայց անօրինական: Երկրորդը
Աֆղանստանի իրադարձություն-
ները առաջ բերեցին դան-իս-
լամական գաղափարախոսու-
թյան վերականգնումը: Իսկ Աֆ-
ղանստանում հարթանակ սա-
րած սուննիները դարձեցին ի-
րավական ժիղզմի դիմամիզմը
եւ արագ գործելու անհրաժե-
տությունը:

Երեք խնդիր կար, որ դեսք էր
լուծել: Առաջին, ծայրահեղա-
կանները կարիքն ունեին դաս-
մական կոնսեսում տեղափորեց-
դան-իսլամիզմը: Կոնսեսուր
անդրազգային խալիֆայությունն էր, մի առաջին բար-
խական կազմավորում, որը կվե-
րացներ գոյություն ունեցող դե-
տությունները եւ իսլամը կհա-
մաձայնեցներ բաղադրական ի-

իր գործողություններով ցույց
տալ, որ Ս. Նահանգները խոցեն
լի է: Եթե Ս. Նահանգները չար-
ձագամներ, իր բուլությունն է
ցույց տալու, որ իսլամի թշնա-
մին էր: Ս. Նահանգների գործո-
ղություններն, իրենց հերթին
նոյաստեցին, որ խռովություն-
ներ ծայր առնեն ընդդեմ կող-
ում մղացված եւ երկերսանի-
մահմեդական լետությունների
անտեսվեն եվրոպացիների կողո-
մից դարտադրված սահմաններ-
ը, եւ ճանապարհ հարթվի ավել-
ի լայնածավալ ապատամու-
թյունների: Նորատակը ցույց
տալի էր, որ այդ վարչակարգերը
թույլ էին եւ համագործակցուա-
լին ամերիկացիների հետ:

ապահովեց: Ս. Նահանգմերը
արագ արձագանեց: Աղման
բություններ եղի չունեցան տա-
րածաշրջանում, ոչ մի կառա-
վարություն էլ չսաղավալեց, ե-
ւաս ճահիմեղական երկրներ հա-
մագրեթակցեցին Ս. Նահանգ-
ների հետ: Այս ցըանում ամերի-
կացիներին հաջողվեց ճախա-
հարձակողական դատերազ-
մունքը Ալ-Ղախիդայի եւ նրա Շա-
լիբան դաշնակիցների դեմ: Ա-
ռաջին այս փուլում Ս. Նա-
հանգները հաղթանակեց: Բայց
երկրորդ փուլում, ցանկանալուս
վերածեավորել իրան ու Աֆ-
ղանստանը (Եւ նաեւ այլ երկ-
ներ) Ս. Նահանգմերը իմբր իր-
վեց ենթա-ազգային հակամար-
տությունների մեջ: Փոխանա-
ռազմավարական խնդիրներ դի-
մակայելու, այսինքն հասկանա-
լու, որ դատերազի հետեւան
բով տարածաշրջանի ազգային
կառուցներն են փլուզվում, նա-
խվեց տակտիկական լուծում:
Ներ գտնելու հորժանութում:

Ալ-Ղաղթային ջախջախելով
ամերիկացիները ավելի նեշ
խնդիրներ առաջացրին: Նախ
ենքա-ազգային խնբավորում
ներին ազատություն սկեցին
Երկրորդ, որտեղ կրիվներ մղե
ցին, այնտեղ թողեցին դատար
կություն, որը չկարողացան լց
նել: Եվ վերջապես, թուլացնե

Եթեությանը խուսանավելու հնարավորություն էին տալիս, հավելյալ նվիրվածություն հաղորդելով խայիֆայության հանդեմ: Մոտ 15 տարի անց իսլամական ությունը փորձում էր հասնել այն ամենին, ինչին չկարողացավ հասնել ալ-Ղախդան:

Աներիկյան նոր
մարտավարությունը և
դրա արձագանքները

Ս. Նահանգները սիդղած էր
փոխել մարտավարությունը: Ա-
մերիկացիներին հաջողվել էր
բարյալ ալ-Ղահրան եւ ոչն-
չացնել իրավյան բանակը: Բայց
նրանց շհաջողվեց հանգստաց-
նել իրավցիներին կամ աֆղան-
ցիներին: Խճբակայնությունը,
որ առաջինի դեմքում նոյասել
էր, երկրորդի՝ խաղաղեցնելու
փուլում ձախորդվեց: Մի խճբա-
վորման հետ համագործակցու-
թյունը ամերիկացիներին խոցե-
լի էր դարձնում մեկ այլ խճբա-
վորման համար:

Որու առօնակով Սիջին Արեւելի
ի կենտրոնական մասը դա-
տարկվել էր եւ վերածվել մարտ-
չող ուժերի հրճանութի: Լիբա-
նանյան եւ իրանյան սահման-
ների միջեւ ընկած տարածում
երկու իրականություն էր հայսն-
վել: Նախ, որ Ենթա-ազգային
ուժերը դարձել էին այդ տարած-
ի իրական ժերերը, եւ Երկրորդ՝
սիրիա-իրավյան սահմանի վե-
րացումով, այդ ուժերը եւ հա-
կադես հսկանական դեսու-
թյան կորիզը կազմող խմբավո-
րմները, կարողացել էին հիմքը
դնել իրենց իսկ հորջորջումով
«խայիֆայության», որը սահ-
մաններ չէր ճանաչում, եւ անդ-
րագաղին հշեամնելուն էր:

Ամերիկյան նոր մարտավարությունը առավել բարդ տարբերակը դարձավ 1980-ական թվերի նախագահ Ռոնալդ Ռեյգանի հաղաքածության, որի նշանաբանն էր՝ «քողովաճակ, որ դատեազնությունը պատերազմնեն»:

ԽԱԼԱԿԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԿՐԻՎԾ ՎԵՐԱԾԵց ՊԱՏԵՐԱՎԾԻ
ԸՆԴՀԵՆ ԺԻԱՆԵՐԻ ԽԵՏԻՑԻԿՈՍՈՒ-
ԹՅԱՆ Եւ ԸՆԴՀԵՆ ԿԱյացած ազ-
գային ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ-
ՆԵՐԻ: 11

